

KRYTERIA DLA ZAKTUALIZOWANEJ TYPOLOGII OBSZARÓW WIEJSKICH

Ze względu na różnorodność obszarów wiejskich w UE, ważne jest, aby każde Państwo Członkowskie i region stosowały nie tylko odpowiednią definicję obszarów wiejskich, ale również odpowiednią ich typologię dostosowaną do konkretnego przypadku. W związku z tym, zaproponowano trzy kluczowe kryteria, z których można korzystać tworząc typologię obszarów wiejskich:

- zakres niekorzystnych warunków gospodarowania;
- wrażliwość środowiskowa oraz;
- niedogodności społeczno-ekonomiczne.

W celu stworzenia typologii odpowiadającej specyfice danego Państwa Członkowskiego lub regionu, poszczególnym kryteriom można nadać wagi. Każde z kryteriów obejmuje poszczególne czynniki (patrz tabela), a każdy z czynników może być mierzony przy wykorzystaniu określonego zestawu wskaźników.

KRYTERIA DLA ZAKTUALIZOWANEJ TYPOLOGII OBSZARÓW WIEJSKICH

Kryterium	Czynnik
Definicja obszarów wiejskich	1 <i>Gęstość zaludnienia</i>
	2 <i>Obszary miejskie</i>
	3 <i>Użytkowanie gruntów</i>
Kryterium 1 – Niekorzystne warunki gospodarowania	4 <i>Niekorzystne warunki gospodarowania</i>
Kryterium 2 – Wrażliwość środowiskowa	5 <i>Wrażliwość środowiskowa</i>
	6 <i>Demografia</i>
Kryterium 3 – Niedogodności społeczno-ekonomiczne	7 <i>Problemy społeczno-ekonomiczne</i>
	8 <i>Struktura gospodarcza</i>
	9 <i>Dostęp do miejskich usług/organizacji</i>

Korzystając z powyższych kryteriów, stworzyć można szczegółową typologię pozwalającą dostosować politykę obszarów wiejskich do ich potrzeb. Ważnym aspektem, który należy rozważyć w trakcie tworzenia typologii, są również tzw. „nowe wyzwania” polityki rozwoju obszarów wiejskich. Jednakże nie ma możliwości sklasyfikowania tych zagadnień za pomocą wskaźników w sposób uniwersalny.

Więcej informacji:

<http://enrd.ec.europa.eu/>

Europejska Sieć na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich
(ENRD)

Punkt Kontaktowy:

Rue du Marteau, 81
B - 1000 Bruksela
Belgia

Tel: +32 2 235 20 20
Fax: +32 2 280 04 38
E-mail: info@enrd.eu
<http://enrd.ec.europa.eu/>

Photo : © Punkt Kontaktowy

ISBN: 978-92-79-23587-0

doi: 10.2762/37575

ISBN 978-92-79-23587-0

9 789279 235870

K332-11-936-PL-N

DEFINIOWANIE POJĘCIA OBSZARÓW WIEJSKICH

Tematyczna Grupa Robocza (TGR) nr 1:
**Ukierunkowanie programów
rozwoju obszarów wiejskich
na specyfikę i potrzeby
terytorialne**

TEMATYCZNE GRUPY ROBOCZE ENRD

Rozwój obszarów wiejskich to obszerne i skomplikowane zagadnienie obejmujące wiele różnych tematów i dziedzin, dlatego też ENRD utworzyła eksperckie „grupy robocze”, których celem jest dbanie o to, aby kwestia rozwoju obszarów wiejskich była odpowiednio rozumiana i propagowana w całej Europie. Grupy te przygotowują szczegółowe analizy na temat zagadnień o wymiarze ogólnoeuropejskim w celu zwiększania wiedzy i zapewniania większej efektywności obecnej i przyszłej unijnej polityki rozwoju obszarów wiejskich.

TEMATYCZNA GRUPA ROBOCZA NR1 - PRZEGLĄD

Obszary wiejskie w Europie są zróżnicowane pod względem wielu czynników materialnych, społeczno-ekonomicznych, środowiskowych i instytucjonalnych. Różnorodność ta jest jednym z walorów Europy, ale jednocześnie stawia przed

Państwami Członkowskimi wyzwanie polegające na właściwej definicji pojęcia obszarów wiejskich. Definicja ta ma istotne znaczenie w procesie tworzenia unijnej polityki rozwoju obszarów wiejskich i pozwala zapewnić komplementarność z innymi funduszami unijnymi mającymi na celu rozwój obszarów wiejskich, szczególnie tych z różnymi potrzebami. Aby sprostać tym wyzwaniom, w 2009 roku utworzona została Tematyczna Grupa Robocza nr 1, której celem jest przede wszystkim poprawa efektywności programów rozwoju obszarów wiejskich (PROW) poprzez lepsze uwzględnianie specyfiki terytorialnej i potrzeb tych obszarów. Grupa ta, pod przewodnictwem Komisji (Dyrekcji Generalnej ds. Rolnictwa i Rozwoju Wsi - DG AGRI), przeprowadziła dogłębną analizę 23 krajowych i 12 regionalnych programów rozwoju obszarów wiejskich na lata 2007-2013.

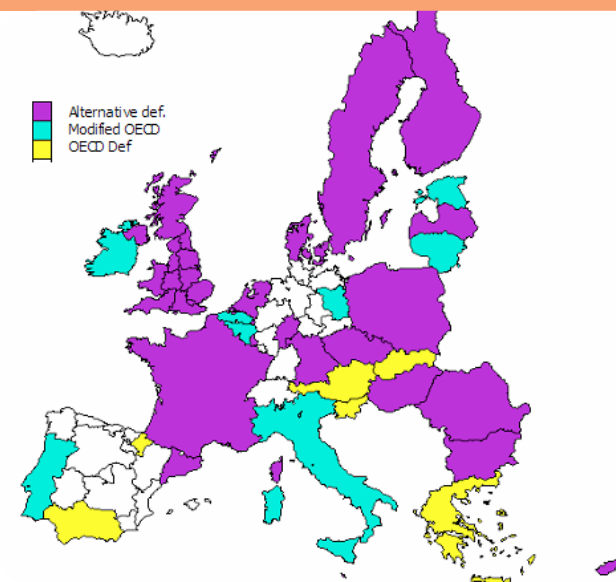
ZAKRES BADAŃ NA TEMAT PROW 2007-2013 W PAŃSTWACH CZŁONKOWSKICH

Prace Grupy skupiły się na tym, w jaki sposób Państwa Członkowskie oraz regiony:

- definiowały lub uwzględniały obszary wiejskie w swoich programach rozwoju obszarów wiejskich w okresie programowania 2007-2013;
- radziły sobie z kwestią rozgraniczenia i komplementarności pomiędzy różnymi unijnymi i krajowymi funduszami;
- dostosowywały programy do potrzeb terytoriów o szczególnym znaczeniu i oceniały potrzeby tych terytoriów, jak również, w jaki sposób wdrażane były działania i środki w ramach PROW oraz poza nimi w celu sprostania tym potrzebom.

WYNIKI BADAŃ

Definicja obszarów wiejskich według OECD¹, zaproponowana Państwom Członkowskim przez Komisję Europejską, została przyjęta tylko w nielicznych krajowych i regionalnych PROW, a wyniki badań grupy roboczej wskazują, że nie odpowiada ona potrzebom wielu Państw Członkowskich. Co więcej, w celu odpowiedniego ukierunkowania działań PROW, Państwa Członkowskie i regiony korzystają z wielu różnych definicji. W zależności od potrzeb, definicje te mogą być zaklasyfikowane albo jako sektorowe (np. rolnictwo i leśnictwo) albo jako terytorialne (np. obszary kwalifikujące się do działań w ramach osi 3). Państwa Członkowskie są w pełni świadome konieczności wyraźnego rozgraniczenia pomiędzy różnymi funduszami UE, ale zauważają również możliwość wzajemnego uzupełniania się środków z EFRROW i innych środków, tak aby sprostać potrzebom rozwojowym obszarów wiejskich.

1. Według Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) pod pojęciem obszaru wiejskiego rozumieć należy obszar, w którym ponad 50% populacji mieszka w gminach wiejskich. Za gminy wiejskie przyjmuje się te, w których gęstość zaludnienia nie przekracza 150 mieszkańców na km².